

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 67/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., K., zastúpeného advokátom JUDr. JCLic. T. M., PhD., K., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 10 C/195/2004-58 z 1. júna 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Co/227/2009-84 z 27. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2012 doručená sťažnosť J. H., K. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C/195/2004-58 z 1. júna 2009 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co/227/2009-84 z 27. marca 2012.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ (navrhovateľ) sa návrhom doručeným okresnému súdu 14. júna 2004 domáhal, aby okresný súd zaviazal spoločnosť R., o. c. p., a. s. B. (ďalej len „odporca“), na zaplatenie sumy 446,46 € (13 450 Sk) s príslušenstvom z dôvodu, že sťažovateľovi v zmysle zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“) nevyplatila dlhopis, ktorý nadobudol kúpou kupónovej knižky s č...

Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C/195/2004-58 z 1. júna 2009 návrh sťažovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol, pričom v odôvodnení tohto rozhodnutia okrem iného uviedol:

„... je zrejmé, že spoločnosť C., a. s., o. c. p., dala dňa 14. 8. 1998 pokyn na predaj navrhovateľovho dlhopisu, ktorý bol na základe pokynu uvedenej spoločnosti odporcom dňa 27. 8. 1998 odpredaný...

... Súd po vykonanom dokazovaní návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol a to na tom skutkovom základe, že odporca nie je vecne pasívne legitimovaným subjektom v konaní, nakoľko dlhopis navrhovateľa bol v zmysle pokynu obchodníka s cennými papiermi spoločnosťou C., a. s., o. c. p., odpredaný. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O. s. p.) a keďže odporca v čase vyhlásenia rozsudku dlhopisom nedisponuje nemôže byť súdom zaviazaný na vyplatenie žalovanej hodnoty dlhopisu.

V konaní nebolo preukázané, že by odporca porušil svoju povinnosť, porušením ktorej by navrhovateľovi spôsobil škodu, konal v súlade s pokynom obchodníka s cennými papiermi...

Navrhovateľ sa mohol domáhať za predpokladu, že by uniesol dôkazné bremeno náhrady škody voči spoločnosti C., a. s., o. c. p., a to v premlčacej dobe, ktorá mu začala

plynúť prvý deň po tom, čo na základe pokynu uvedenej spoločnosti bol dlhopis navrhovateľ a odpredaný, t. j. dňa 28. 8. 1998...“

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom vyslovil nesúhlas s odporcom uplatnenou námietkou premlčania. Poukázal na to, že o prevode dlhopisu nebol informovaný ani prostredníctvom výpisu z majetkového účtu Strediska cenných papierov (ďalej len „SCP“) a že túto skutočnosť sa dozvedel až 30. januára 2002.

Krajský súd rozsudkom č. k. 7 Co/227/2009-84 z 27. marca 2012 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu namietal, že rozhodnutia všeobecných súdov sú arbitrárne a zjavne neodôvodnené. Sťažovateľ opakovane uviedol, že o predaji svojho dlhopisu sa preukázateľne dozvedel až 30. januára 2002. Všeobecné súdy sa však nevysporiadali so skutočnosťou, že podľa schváleného platného a záväzného trhového poriadku R., a. s. (t. j. právneho predchodcu odporcu, pozn.), po uskutočnení prevodu dlhopisu mal byť jeho majiteľovi zaslaný výpis z majetkového účtu SCP. Sťažovateľ o prevode dlhopisu nebol vôbec informovaný. Sťažovateľ nikomu neudelil plnú moc na nakladanie s dlhopisom, avšak žiaden zo súdov sa s otázkou, že spoločnosť C., a. s., konala bez plnej moci, nevysporiadala. V konaní bolo preukázané a „súd“ nemal pochybnosť o tom, že plná moc bola sfalšovaná. Preto ak odporca previedol dlhopis na základe pokynu osoby, ktorá na takýto úkon nebola oprávnená, môže od tejto osoby žiadať náhradu škody. Všeobecné súdy sa nevysporiadali ani so stanoviskom Fondu národného majetku Slovenskej republiky zo 17. apríla 2002, kde jasne vymedzil zodpovednosť právneho predchodcu odporcu.

Sťažovateľ nesúhlasí ani so záverom okresného súdu týkajúcim sa premlčania jeho nároku, pretože skutočnosť rozhodujúcu pre plynutie premlčacej doby sa dozvedel následne na to, ako začal zisťovať, prečo nemá svoj dlhopis vyplatený. Ak okresný súd aplikoval

na celý spor Obchodný zákonník, tak čo sa týka náhrady škody, je subjektívna lehota štyri roky a objektívna lehota desať rokov.

Z uvedených dôvodov sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C/195/2004-58 z 1. júna 2009 a rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co/227/2009-84 z 27. marca 2012 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutie všeobecných súdov zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C/195/2004-58 z 1. júna 2009 a rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co/227/2009-84 z 27. marca 2012.

1. Preskúmaniu napadnutého rozsudku okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu označených práv ústavným súdom bráni princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí požiadať o ochranu tohto práva ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, IV. ÚS 380/04, III. ÚS 5/05). Takýmto súdom bol vo vzťahu k okresnému súdu krajský súd, ktorý rozsudok okresného súdu potvrdil, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Pri preskúmaní rozsudku krajského súdu sp. zn. 7 Co 227/2009 je potrebné zdôrazniť, že ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo

samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie týchto základných práv nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva:

„Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, odvolacích námietok navrhovateľa a po zohľadnení argumentov prednášaných odporcom, rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov.

Ku skutočnostiam uvedeným v odvolaní odvolací súd uvádza, že za akékoľvek pochybenie pri udeľovaní pokynu na predaj dlhopisu navrhovateľa zodpovedá obchodník s cennými papiermi, v danom prípade spoločnosť C., a. s. Preto je správny záver súdu prvého stupňa, že odporca nie je pasívne legitimovaným subjektom v predmetnej právnej

veci. Navrhovateľ si mal svoje práva z porušenia povinností zo strany obchodníka s cennými papiermi, t. j. spoločnosti C., a. s., uplatniť voči tejto spoločnosti.

K otázke námietky premlčania odvolací súd uvádza, že účinne môže vzniesť námietku premlčania iba pasívne legitimovaný účastník konania, a preto sa v ďalšom touto otázkou nezaoberal. Toto však nemá vplyv na rozhodnutie vo veci, pretože súd v prvom rade zamietol návrh navrhovateľa z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie odporcu.

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že právny predchodca odporcu nemal povinnosť navrhovateľovi poskytnúť obchodný list, z ktorého by mal možnosť dozvedieť o tom, že došlo k predaju dlhopisu a kto dal pokyn na predaj jeho dlhopisu. O predaji dlhopisu malo navrhovateľa informovať SCP formou zaslania zmenového výpisu z majetkového účtu SCP. Prípadné nesplnenie tejto povinnosti nemôže byť na ťarchu odporcu.“

Ústavný súd konštatuje, že v rámci posúdenia zisteného a ustáleného skutkového stavu krajský súd na základe konkrétnych faktov zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoje právne závery, ktorými sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa. Jeho závery v napadnutom rozhodnutí možno považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné, opierajúce sa o konkrétne skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Navyše, rozhodovanie o vecnej legitimácii účastníka konania pred všeobecnými súdmi patrí výlučne do právomoci týchto súdov, do ktorej ústavný súd nie je oprávnený zasahovať. Vzhľadom na konkrétne okolnosti nemožno výklad a interpretáciu zákona, ktorú krajský súd v danom prípade zvolil, považovať za arbitrárnu, teda zásadným spôsobom popierajúcu znenie právnych noriem aplikovateľných v danej veci. Ústavný súd sa preto nedomnieva, že by závery krajského súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľné so sťažovateľom označenými článkami ústavy a dohovoru, teda že by z jeho strany nebola sťažovateľovi poskytnutá súdna ochrana ústavne konformným spôsobom.

Ústavný súd nesúhlasí ani s tvrdením sťažovateľa, že v konaní bolo preukázané a „súd“ nemal pochybnosť o tom, že plná moc udelená obchodníkovi s cennými papiermi bola sfaľovaná. Hoci túto možnosť pripustil právny zástupca odporcu počas pojednávania konaného na krajskom súde (pozri strana 5 napadnutého rozhodnutia krajského súdu)

a sťažovateľ sa s jeho názorom plne stotožnil, vzhľadom na predmet konania pred všeobecnými súdmi (rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom) a výsledok ich rozhodovania (zamietnutie návrhu sťažovateľa z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie odporcu okresným súdom a potvrdenie tohto rozhodnutia krajským súdom) nemalo posúdenie tejto otázky pre rozhodnutie v danej veci podstatný význam. Ústavný súd pripomína, že predmetom posudzovaného konania nebolo ani rozhodovanie všeobecných súdov o náhrade škody spôsobenej sťažovateľovi.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť smerujúcu proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co/227/2009-84 z 27. marca 2012 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2013